ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ

ਮੁਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ @ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਆਦਿ.

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਲਸੂਰ ਪੀ.ਐਸ.

(2022 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1597-1600)

ਸਤੰਬਰ 30, 2022

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ ਅਤੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੁ ਧੁਲੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860—ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 34—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 20(3)—ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 – ਧਾਰਾ 161—ਸਬੂਤ ਐਕਟ – ਧਾਰਾਵਾਂ 25, 27—ਬੁਢੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ – ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਚੇਨ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਚੇਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ – ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮ ਹੈ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬੂਲਨਾਮਾ/ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਇਕ ਗਹਿਣੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਫਿਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਚੋਰੀ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 20(3) ਅਧੀਨ, ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 25, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦੇ ਨਾ ਹੋਣ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਨੂੰਨ – ਸਬੂਤ – ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ – ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ – ਫੈਸਲਾ: ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1.1 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿੱਧ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਤਥਾਕਥਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 (ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ) ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਬਿਆਨਾਂ ਜਾਂ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਖੋਜੇ ਗਏ ਸਬੂਤ, ਭਾਵ, ਚੋਰੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਨ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਯੋਜਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਨੁਮੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਨਰਗੁੰਦਕਰ & ਅਨ੍ਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਏਅਰ 1952 ਐਸ.ਸੀ. 343: [1952] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1091; ਮੁਸ਼ੀਰ ਖਾਨ @ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖਾਨ & ਅਨ੍ਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 748: [2010] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 119 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਕਬਾਲ ਉਰਫ਼ ਸੰਮੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ (1963) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 185; ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ (1972) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 625; ਸ਼ਰਦ ਬ੍ਰਿਦੀਚੰਦ ਸਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ (1984) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 116 : [1985] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 88 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬੂਲਨਾਮਾ/ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉੱਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਹਿਣਾ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੋਂ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉੱਤੇ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 31.01.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 01.02.2001 ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 24 ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਉੱਤੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਬਿਆਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ

20(3) ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ; ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਬਿਆਨ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੰਗੋਟ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪੀਡਬਲਿਊ-1, ਭਾਵ, ਦਾਮਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਗੋਟ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚਾਕੂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੇਂਕਟੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਖੋਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ 01.02.2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਬਰਾਮਦਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 15.05.2001 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਵ, ਚਾਰ ਅਤੇ ਅੱਧਾ ਮਹੀਨਾ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ, ਇਸ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਵਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਿਊ-10 ਮੁਰੁਗਨ, ਜਿਰਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੇਂਕਟੇਸ਼ (ਦੋਸ਼ੀ) ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉੱਤੇ ਕਥਿਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਇੰਨਾ ਹੀ।

ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ ਰੈੱਡੀ, ਇਤਿਆਦੀ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਗਿਰੀ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1971 ਐਸ.ਸੀ. 1162 : [1971] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 399 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1.3 ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 17.09.2010 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ (ਨੰਬਰ 1476-1477 ਦੇ 2018) ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 19.04.2022 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਭਾਗਿਦਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਸਦੱਸ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਡਸ ਓਪਰੈਂਡੀ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ 20-25 ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ, ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਇਕ ਚਾਰਟ ਸੀ। ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਫੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਰ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਰਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜੁਰਿਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਦੇ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਅਪਰਾਧ ਸੱਚਮੁੱਚ ਘਿਨੌਣਾ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਇਕ ਕਸਰਤ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 19.03.2003 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 31.08.2010 ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨਾ ਹੋਣ।

ਵੇਂਕਟੇਸ਼ @ ਚੰਦਰੂ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 765 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1952] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1091 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1985] 1 ਐਸਸੀਆਰ 88 ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2010] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 119 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

1971] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 399 ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1597-1600 ਦੇ 2022।

31.08.2010 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿ.ਆ.ਨੰ. 1048, 1049, 1068 ਅਤੇ 1069 ਦੇ 2003 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਲਕਸ਼ਮੀਸ਼ ਐਸ. ਕਮਾਥ, ਕੌਸਤੁਭ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਆਹੂਜਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੈਨਸੀ ਸ਼ਮੀਮ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਨਿਖਿਲ ਗੋਏਲ, ਏ.ਏ.ਜੀ, ਵੀ. ਐਨ. ਰਾਘੁਪਤੀ, ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਧਾਨਸ਼ੂ ਧੁਲੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 31.8.2010 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਤ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ 24.08.2022 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲਕਸ਼ਮੀਸ਼ ਐਸ. ਕਮਾਥ,

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਿਖਿਲ ਗੋਏਲ, ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 12.10.2000 ਨੂੰ ਰਾਤ 1:15 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 2000 ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਸੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਾਮਾਦ, ਐਸ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੁਆਰਾ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੱਤਰ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਲਸੂਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੰਬਰ 191 ਹੌਡਿਨ ਰੋਡ ਵਿੱਚ ਅਕੇਲੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਧੀ (ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਨਾਲ ਉਸ ਸ਼ਾਮ ਲਗਭਗ 6:30 ਵਜੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ (11.10.2000) ਇੱਕ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਲਗਭਗ 11:15 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਆਪਣੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਕਜ਼ਨ ਬ੍ਰ. ਬੀ. ਅਨੰਤ ਨਾਰਾਇਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਲ ਮਿਲੀ। ਡਾ. ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 10.00 ਵਜੇ, ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ ਦਾ ਪੜੋਸੀ ਹੈ। ਸੁੰਦਰ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਗੇਟ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਈਟਾਂ ਵੀ ਚਾਲੂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸਾਮਾਨਿਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਸਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੌੜੇ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੀ।.. ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਤ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਚਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਚਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ਦੇ ਕਪਬੋਰਡ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਰਸ ਗੁੰਮ ਸੀ ਜਿਥੇ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ 3000/- ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 600 ਆਫ 2000 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

3. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇੰਕਵੈਸਟ ਲਗਭਗ 07:00 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ 12.10.2000 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ 09:30 ਵਜੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ। ਇੰਕਵੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਬਰਾਇਆ ਅਯਿਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਐਸ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਜੋ ਕਿ 72 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ 12.10.2000 ਦੇ ਦਿਨ ਉਲਸੂਰ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 19/1, ਹੌਡਿਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

. “ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਖੂਨ ਦੇ ਤਾਲਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਚਨ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜਾ ਨੰਬਰ 19/1, ਹੌਡਿਨ ਰੋਡ, ਉਲਸੂਰ, ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਮੁੰਹ ਕਰਕੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਿਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਅਤੇ ਪੈਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਹਨ। ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ 4" ਲੰਬੀ ਖੂਨੀ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਕੱਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਫੈਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਕੱਟ ਦੀ ਚੋਟ ਕੁਝ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਨ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ 1) ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਸ-ਬੈਲਟ, 2) ਚਿੱਟਾ ਪੂਰੀ ਬਾਂਹ ਦਾ ਬਣਿਆਨ, 3) ਚਿੱਟੀ ਅੰਡਰਵੇਅਰ, 4) ਚਿੱਟੀ ਧੋਤੀ। ਸਾਰੇ ਕੱਪੜੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਰੀਰ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜਾ ਨੰਬਰ 191/I, ਹੌਡਿਨ ਰੋਡ, ਉਲਸੂਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਘਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜਾ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ, 'ਰਸੋਈ ਦਾ ਦਰਵਾਜਾ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਹੈ, ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਰੀਰ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਿਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਅਤੇ ਪੈਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ। ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਕੂਏਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ।

12-10-2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ, ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਮਚੰਦਰਪਾ, ਉਲਸੂਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬੋਰਿੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗਿਰਿਯਾਪਾ ਪੀ.ਸੀ.-2539 ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਮਚੰਦਰ, ਪੀ.ਆਈ. ਨੇ ਪੀ.ਸੀ 2539 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਰੀਰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੂਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਸਕਣ।

11-10-2000 ਨੂੰ, ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਰੱਕੀਆਂਕੰਨ, 72 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਾਮ 6.30 ਤੋਂ 11.30 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਲਗਭਗ 3000 ਰੁਪਏ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਅਲਮਾਰੀ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ, ਕਿਸੇ ਤੇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਕੱਟ ਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਪੰਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।"

2. ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿਰਛਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਜੋ ਖੱਬੇ ਅੱਖ ਦੀ ਭੌਂਹ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਾਪ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ X 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ X ਹੱਡੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਹੈ।" 3. ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਜ਼ਖਮ ਜੋ ਸੱਜੇ ਕੰਨ ਦੇ ਲੋਬੂਲ ਤੋਂ 6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਾਪ 2.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਹੈ।

4. ਚੋਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਇੱਕ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਗਹਿਰਾ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾ ਹੈ।

5. ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਗਲੇ ਉੱਤੇ ਸਤਹੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਖੱਬੇ ਕੰਨ ਦੇ ਲੋਬ ਤੋਂ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 4ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਚਮੜੀ ਗਹਿਰਾ ਹੈ।

6. ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਛਾਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰਲੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਸਤਹੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਸੱਜੇ ਸਟਰਨੋ ਕਲੈਵੀਕੁਲਰ ਜੋੜ ਉੱਤੇ ਮਾਪਦਾ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਚਮੜੀ ਗਹਿਰਾ ਹੈ।

7. ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਛਾਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰਲੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ, ਖੱਬੇ ਸਟਰਨੋ ਕਲੈਵੀਕੁਲਰ ਜੋੜ ਉੱਤੇ ਸਤਹੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x ਚਮੜੀ ਗਹਿਰਾ।"

5. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਿਨਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 2000 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਹੱਤਰ ਸਾਲ- ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ ਸੱਟ ਜੋ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ ਜੋ ਕਿ 13 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੈ ਸਾਹਮਣੇ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ। ਮੌਤ ਹੋਵੇਗੀ ਖੂਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਦ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾ. ਨਿਸਾਰ ਅਹਿਮਦ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਬੋਰਿੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਗਲੌਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਬੰਗਲੌਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5 ਵਜੋਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼. ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਕੱਪੜੇ, ਜਿਵੇਂ ਚਿੱਟੀ ਲੂੰਗੀ, ਚਿੱਟਾ ਕੱਚਾ, ਚਿੱਟਾ ਬਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਚਿੱਟਾ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਗਾ ਸਾਰੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੱਟਾਂ ਤਾਜ਼ੀ ਸੱਟਾਂ ਸਨ। ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮਿਲਿਆ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ ਪਰ ਫਿੱਕੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਹੋਣੀ ਸੀ ਮੂਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਗਰਦਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਲਈ ਹੀ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੁਰੰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਮੌਤ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਹੈਮਰੇਜ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਗਰਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਰ.

6. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫਿਲਹਾਲ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕੇਸ. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-15 ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਜੋ ਥਾਣਾ ਵਿਜੇਨਗਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 354/397, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ 1999 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰ. 674 ਵਜੋਂ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15) ਨੂੰ 31.01.2001 ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ 'ਡੋਡਾ ਹਨੂਮਾ' ਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ। ਡੋਡਾ ਹਨੂਮਾ ਵੀ ਇੱਕ ਸੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ)। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡੋਡਾ ਹਨੂੰਮਾ ਨੇ ਸੀ ਜੇਲ ਦੇ ਸਟਾਫ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਚਿਤੌੜ ਜੇਲ 'ਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਨੁਸਰਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਲੀਡ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15) ਕੁਝ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਚਨੂਰ ਪਿੰਡ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ। ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਜੇਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 01.02.2001 ਨੂੰ. ਫਿਰ ਡੋਡਾ ਹਨੂਮਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ. 2) ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਐਸ. ਰਾਮਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦਾ ਘਿਨੌਣਾ ਕਤਲ ਉਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ 11.10.2000 ਦੀ ਰਾਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨੇ 11.10.2000 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਭਾਵ ਮਕਾਨ ਨੰ. 19/ 1, ਹਾਉਡਿਨ ਰੋਡ), ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ

ਕਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਏ ਮਕਾਨ ਜੋ ਕਿ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 19/1, ਹਾਉਦੀਨ ਰੋਡ ਹੈ, ਨੇ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿਖਾਈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ 08.02.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ, ਸਦਾਸ਼ਿਵ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਡੋਡਾ ਹਨੁਮਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵੈਚ੍ਛਿਕ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਸਵਰੂਪ, ਪੁਲਿਸ ਦਲ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਮਾਰਕੀਟ, ਨਾਗਰਾਜ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨ ਨੰਬਰ 167, ਯਾਨੀ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਜਵੈਲਰੀ ਮਾਰਟ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਡੋਡਾ ਹਨੁਮਾ ਨੇ ਜਨਾਰਧਨ ਸ਼ੈੱਟੀ (ਪੀਡਬਲਿਊ-17) ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਜਵੈਲਰੀ ਮਾਰਟ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗਹਿਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਕਮਾਕਸ਼ੀਪਾਲਿਆ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਉਲੂਰ ਮਾਮਲੇ (ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਜਨਾਰਧਨ ਸ਼ੈੱਟੀ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਲਿੰਗੋਟ, ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੰਨਫੁੱਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਪੱਥਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਜੋੜੀ ਦੇ ਕੰਨਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਡ੍ਰੌਪਸ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਾਜ਼ਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਐਕਸ. ਪੀ-14 ਹੈ।

8. ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ। ਮਾਮਲਾ ਏ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ, ਮਾਯਾਹਾਲ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। 19.03.2003 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 302/ 396, ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ -:

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਮੁਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ @ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4)

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਨੱਲਾਥਿੰਮਾ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3)

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਲਕਸ਼ਮੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 5)

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਵੇਂਕਟੇਸ਼ @ ਚੰਦਰਾ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1)

9. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਭਿਯੋਜਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦੇ। ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ 17 ਅਭਿਯੋਜਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਜਵੇਲਰੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਮੈਮੋ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ।

ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਾਮਾਦ ਅਤੇ ਧੀ ਹਨ। ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 11.10.2000 ਦੀ ਉਸ ਭਾਗਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਖੋਜਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਮੁਆਇਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4 ਜ਼ਬਤੀ ਮੈਮੋ ਮਹਾਜ਼ਰ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ2) ਲਈ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5 ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6 ਚੌਕੀਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਤ 9.30 ਤੋਂ ਸਵੇਰ 5.30 ਤੱਕ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-7 ਉਹ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।

10.ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-8 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15 ਵਿਜਯਨਗਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 01.02.2001 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-9 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-14 ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10 ਚਾਕੂ (ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ) ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਮੈਮੋ ਲਈ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਗਵਾਹ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-11 'ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਜਵੇਲਰੀ ਮਾਰਟ' ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੰਗੋਟ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਮੈਮੋ ਲਈ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-12 ਉਲਸੂਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 11.10.2000 ਨੂੰ ਰਾਤ 11:45 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨਿਕ ਸੁਨੇਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-13 ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅੱਗੇ ਲਈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-16 ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਗ੍ਰਾਫ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-17 ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਜਵੈਲਰੀ ਮਾਰਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-15 ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਤਥਾਕਥਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

11.ਇਹ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਤਥਾਕਥਿਤ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਬਿਆਨਾਂ ਜਾਂ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 (ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਖੋਜੇ

ਗਏ ਤਥਾਕਥਿਤ ਸਬੂਤ, ਅਰਥਾਤ ਚੋਰੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਨ।

12. ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਿੱਟਾ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ. 1952 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨੁਮੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਨਰਗੁੰਦਕਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਮੱਧ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੇਸ਼1 ਨੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

“... ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸਬੂਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿ ਤੱਥ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣਾ ਪਹਿਲੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੁੜ, ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਇੰਨੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਨਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ....

ਹਨੁਮੰਤ (ਉਪਰੋਕਤ) ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ, **ਤੁਫੈਲ (ਉਰਫ) ਸਿੰਮੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਾ'**, **ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ2 ਅਤੇ ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜਾ.3**

ਮੁਸ਼ੀਰ ਖਾਨ @ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖਾਨ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਾ ਮਿਤੀ 28.01.2010 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ:

"39. ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਟੁੱਟੇ ਅਤੇ ਬਿਖਰੇ ਹੋਏ ਲਿੰਕਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ "ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਬੂਤ" ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

40. ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਫਲੈਚਰ ਮੌਲਟਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਖਤ ਗਣਿਤੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਕਿਉਂਕਿ "ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸਚਿਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਕੋਲਰਿਜ ਨੇ "ਇੱਕ ਗੌਸਾਮਰ ਧਾਗੇ ਵਾਂਗ" ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਲਕਾ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਰਗਾ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਪਰਸ਼ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ 'ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪਾੜੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ।

41. ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਲ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਬਚਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿਵਾਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ। (ਦੇਖੋ ਰਾਘਵ ਪ੍ਰਪੰਨਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਾ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1963 ਐਸ.ਸੀ. 74 : (1963) 1 ਅਪਰਾਧੀ ਐਲ.ਜੇ 70])

42. ਦੂਜਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਚੇਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਦੇਖੋ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਡਾ. ਰਵੀਂਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਿੱਤਲ [(1992) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 300 : 1992 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 642 : 1992 ਕ੍ਰਿ ਐਲ.ਜੇ. 3693], ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 309, ਪੈਰਾ 30.)

43. ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰਦ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਐਮਪਰਰ [21 ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਨ. 1152 : 43 ਆਈ.ਸੀ. 241] (ਆਈ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 14) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

44. ਅਗਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਪਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀਪਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਜਬ ਧਾਰਣਾ ਉੱਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ।

45. ਜਦੋਂ ਕਤਲ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਜਨ ਚੰਦਰ ਰਾਯ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਐਮਪਰਰ

[11 ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਨ. 1085] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਜਿਥੋਂ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਹੇਠ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਧੀਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।

46 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਗੋਵਿੰਦਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਮੈਸੂਰ [ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 29: 1960 ਕ੍ਰਿ ਐਲਜੇ 137] ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਏ ਗਏ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਹਨੁਮੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਨਰਗੁੰਦਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ. [ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 343: 1953 ਕ੍ਰਿ ਐਲਜੇ 129] ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਵਿੰਦ [ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 343: 1953 ਕ੍ਰਿ ਐਲਜੇ 129] ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਗੋਵਿੰਦਾ ਰੈੱਡੀ [ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 29 : 1960 ਕ੍ਰਿ ਐਲਜੇ 137] ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਏਆਈਆਰ ਪੈਰਾ 5, ਪੰਨਾ 30 ਵਿੱਚ ਹਨ:

"... '10. ... ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਵਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਰਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇੰਨੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਕਸੂਰੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਾ ਛੱਡੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ [ਕੀਤੀ] [ਗਈ] ਹੋਵੇ।' [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਨੁਮੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਨਰਗੁੰਦਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ., ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 343 'ਤੇ ਪੰਨਾ 345-46, ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ।]"

ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਪੰਗਾਸਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. [(1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 607: 1974 ਐਸਸੀਸੀ (ਕ੍ਰਿ) 643 : ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 1144]" ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13.ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬੂਲਨਾਮੇ/ਸਵੈਚ੍ਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਹਿਣਾ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਫਿਰ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ। ਆਓ ਪਹਿਲੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਈਏ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 31.01.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 01.02.2001 ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 24 ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਨਿਭਾਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ 'ਤੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ

ਅੱਗੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵੈਚ੍ਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 19.03.2003 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ -

"... ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਆਡੀਓ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿੱਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕੇਲੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਸੂਮ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹ ਢੰਗ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿੱਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੀ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ।"

"ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸੇਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਬੋਨਾਫਾਈਡ ਜਾਂ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ""ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।"

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ :-

"ਇਹ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 15 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਸਟੀ. ਪੀ 8, 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ, ਬਿਆਨ ਐਕਸਟੀ. ਪੀ 8,9,10, 11 ਅਤੇ 12 ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਸਵੈਚਛਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਉਕਤ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਐਕਸਟੀ. ਪੀ 8,9,10,11 ਅਤੇ 12 ਸਵੈਚਛਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੈਚਛਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ"।

"ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਬਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਉਮਰ 72 ਸਾਲ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਕੇਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਕੱਟ ਕੇ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕੋ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੇਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ 5 ਕਤਲਾਨਾ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.1 ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.5 ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਜਖਮ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.17 ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਇੰਗੋਟ ਵਿੱਚ ਪਿਘਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਕੜੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਕਸੂਰੀ ਨਾਲ ਸਰਾਸਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਹਨ।" ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਰਾਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ ¾ ਆਰ.ਡਬਲਿਊ 34 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 20(3) ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 251 ਅਧੀਨ; ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ. ਗਿਰੀ) ਵੀ ਗਲਤ ਜਗ੍ਹਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟੇਪ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕੋਡ (ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 87) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨੋਟ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

"30. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਟੇਪ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਫਲੇਟਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਪੀ-1ਬੀ-18 ਅਤੇ ਪੀ-37-ਏ, ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕਿ ਉਹ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।"

20 (1) (i) xxx xxx

(2) ਕੋਈ xxx xxx

(3) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

*25. ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। — ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਇੱਕ ਟੇਪ-ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਜਿਹੜੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਈਂਟ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, ਭਾਵ, ਦਾਮਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਈਂਟ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਸਸੁਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚਾਕੂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਵੇਂਕਟੇਸ਼ ਜਿਸਨੇ ਖੋਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ 01.02.2001 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਰਾਮਦਗੀ 15.05.2001 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਚਾਰ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ, ਇਸ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਵਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10 ਮੁਰੁਗਨ, ਨੇ ਵੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੇਂਕਟੇਸ਼ (ਦੋਸ਼ੀ) ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਹੀ।

14 ਇਸ ਮੋੜ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ 17.09.2010 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ (ਨੰਬਰ 1476-1477 ਦੀ 2018) ਸੁਣਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"...19. ਅਸੀਂ ਮੁਸਤ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਬਜਾਏ ਕੇਵਲ ਉਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਜੋ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਝੁਕਾਅ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੂਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।

20.ਜੋ ਦੂਜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 34 ਅਤੇ 35 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਮੁੜ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੁਬੂਲਨਾਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਕੁਬੂਲਨਾਮੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕੁਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 164 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਲਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਹ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਬਿਆਨ ਐਕਸ.ਪੀ-25 ਤੋਂ 28 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਿਆ।

21 ਜੋ ਗੱਲ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ "ਪੁੱਟਾ ਮੁੱਟਾ" ਨਾਮਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਦਯਾ ਟੀ.ਵੀ. ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵੈਚ੍ਛਿਕ ਬਿਆਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਹਿਸ ਜਾਂ ਚਰਚਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

22. ਆਖਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਟ ਸਾਬਕਾh.ਪੀ-29 ਗਰੋਹ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਚਾਰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੰ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੌਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਕਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਸਬੰਧਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਮੇਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। ਪਰ ਉਹ ਕਾਰਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪੈਰੇ 15 ਤੋਂ 18। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ

ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

23.ਸਾਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਪੜਾਵ 'ਤੇ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੁਆਲਿਟੇਟਿਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਪੜਾਵ 'ਤੇ, ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਤੋਲਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਦੋਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪੜਾਵ 'ਤੇ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਿਰੋਹ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਦਸਿਆਤ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਫਿਰ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪੜਾਵ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਫਿਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਜਾਂ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

24.ਅਸੀਂ ਚਾਰਟ ਐਕਸ. ਪੀ-29 ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਚਾਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਹੜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 20479 ਦੇ 2020 ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਗੱਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਭਾਰ ਵਾਲੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ।" ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 19.04.2022 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.। ਇਹ ਠੀਕ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਭਾਗਦੌੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਮੋਡਸ ਓਪਰੈਂਡੀ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 20-25 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਕ ਚਾਰਟ ਸੀ ਜਿਸ 'ਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ, ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 19.04.2022 'ਤੇ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1476-1477 ਦੇ 2018 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ ਧਿਆਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਰ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਪ੍ਰਦਾ ਦੇ ਸੁਥਰੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੁਰਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨਾਲ ਜੁਰਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਜੋੜਨਾ ਇੱਕ ਕਸਰਤ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਰਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

16. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮਕਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਰ, ਫਿਰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਸੱਚਮੁੱਚ ਭਿਆਨਕ ਸੀ. ਫਿਰ ਵੀ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਾਰਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"179. ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੁਰੂਪ ਦਿੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਯਕੀਨ ਭਾਵੇਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"

180. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਪ੍ਰਦਾ ਦਾ ਸੁਥਰਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ “ਜਿੰਨਾ ਜੁਰਮ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ, ਸਬੂਤ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ”। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾਅ 'ਤੇ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ, ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।"

7. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 19.03.2003 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 31.08.2010 ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਪਾਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦੇ ਨਾ ਹੋਣ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
(ਸਹਾਇਤਾ : ਨੇਹਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate